

desta 2019 Minja on toiminut seuran International Earth Science Olympiad (IESO) -koordinaattorina ja siihen liittyen organisoisi myös lukiolaisten vuotuista kansallista geotieteiden kilpailua. Viime vuonna hän otti vastuulleen myös seuran koulutustoimikunnan puheenjohtajuuden. Vapaa-aika kuluu perheen kanssa luonnossa liikkuen, tietokoneella pelaten ja väitöskirjaa edistäen.

Toiminnantarkastajat:

Sonja Silvennoinen (HY)

Sami Jokinen (GTK)

Varatoiminnantarkastajat

Aleksi Aalto (Gasum)

Mikko Nikkilä (A-insinöörit)

SGS:n edustajat

Suomen Kansallinen Geologian Komitea

Petri Peltonen (HY)

The European Association for the Conservation of the Geological Heritage (proGEO)

Tapio Kananoja (GTK)

Tieteen termipankin yhdyshenkilö

Elina Lehtonen (HY)

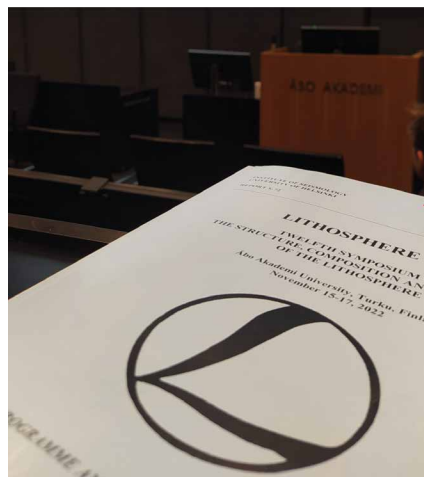
Litosfäärisymposiumi 2022

EEMI RUUSKA, KAISA NIKKILÄ JA ESA HEILIMO

Litosfäärisymposiumi on joka toinen vuosi järjestettävä kolmipäiväinen tieteellinen kokous litosfääriin rakenteesta, koostumuksesta ja evoluutiosta. Kokous järjestetään vuorotellen Turussa, Oulussa, Helsingissä ja Espoossa. Tapahtuman abstraktikokoelma julkaistaan seismologian instituutin raporttisarjassa.

Järjestyksessään kahdestoista Litosfäärisymposiumi järjestettiin Turussa 15.–17.11. Åbo Akademin tiloissa Arkenilla (kuva 1), joka tarjosi loistavat puitteet tapahtuman järjestämiseen. Kansallisen litosfäärikomitean järjestämässä symposiumissa nähtiin ja kuultiin laaja kattaus mielenkiintoisia tutkimuksia pääasiassa Fennoskandian litosfääriin liittyen. Järjestäjillä oli kädet täynnä töitä ennen tapahtumaa, sillä osallistujamäärä nousi aina 87 henkilöön asti. Tämä yllätti komitean erittäin positiivisesti koronapandemia-ajan jälkeen. Kaiken kaikkiaan Armfeltin auditoriossa pidettiin 34 suullista esitystä ja esiteltiin 23 posteria.

Åbo Akademin ja Turun yliopiston henkilöstö aloitti tapahtumajärjestelyt tiistaiamuna nimilappujen järjestämisellä, teknisten laittei-

Kuva/Photo: Pietari Skyttä.

den testauksella sekä posteriseinien asettelulla. Kello 9 jälkeen alkoi osallistujia saapua paikalle kiinnittelemään postereita paikoilleen. ”Aikaisesta” aamusta ja joillekin matkustamisesta aiheutunut väsymys karisi hiljalleen pois, kun tavattiin vanhoja tuttuja ja tutustuttiin uusiin ennen virallisen osuuden alkamista. Symposiumin alussa kuultiin avauspuheenvuorot Turun yliopiston apulaisprofessori Pietari Skyttältä, Åbo Akademin dekaani Patrik Heneliukselta sekä etäyhteyden kautta kansainvälisen litosfääriohjelman (ILP) presidentti Hans Thybolta.

Ensimmäisessä sessiossa päättytiin hetimitänsä syvään päätyyn, sillä aiheena oli litosfääriin

Kuva/Figure 1. Arken, Åbo Akademi. Kuva/ Photo: Eemi Ruuska.

rakenne ja kehitys yläkuoresta astenosfääriin. Session avasi kutsutulla esitelmällä Geologian tutkimuskeskuksen Michal Malinowski käsitellen reflektioseisemiikan avulla tehtyjä profiileja Itä-Euroopan kratonin alueelta Puolasta. Geofysiikan eri tutkimusmenetelmät olivat vahvasti esillä tämän session neljässä esityksessä, joiden aikana matkattiin syvälle Helsingin, Viron sekä Koillismaan kallioperään. Lounaan jälkeisen session aiheena olivat luonnonvarat ja niiden kestävyys. Sessiossa kuultiin ajankohtaisia esityksiä mm. Pohjoismaiden ja Viron kallioperän mineraalivarantojen potentiaalista sekä tutkimuksia geotermiseen energiaan liittyen. Tiistain viimeisissä esityksissä keskityttiin enemmän tektoniikkaan ja rakennegeologiaan. Esitykset käsittelivät Välimeren laatan kehitystä, Jormua-Outokumpu-suurivöhykkeen kehitystä, Suomen kattavaa hauraiden rakenteiden lineamenttutulkintaa sekä siirrosten ja rakojen karakterisointia Ahvenanmaan rapakivialueella. Ensimmäisen päivän päätti yhdistetty ice breaker -juhla ja posterisessio, jonka aikana Turun yliopiston ja Åbo Akademin geologiaopiskelijoiden ainejärjestö Pulterit ry tarjoili osallistujille virvokkeita pitkän kokouspäivän jälkeen.

Symposiumin toinen päivä starttasi pääpuhujalla Atle Rotevatnin (Bergenin yliopisto) esityksellä läntisen Fennoskandian repeämävyöhykkeen kehityksestä, yleisistä piirteistä sekä erityisesti Fennoskandian kilven rakenteiden vaikutuksesta kaledoniseen orogeeniaan.

Päivän aikana kuultiin lisäksi malmiaiheisia esityksiä Kiurunan alueelta, ensimmäisiä tutkimuksia arglokiittien muodostumista sekä intra-orogeenisesta magmatismista Lounais-Suomessa. Keskiviikon lounastauon aikana Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama FIN-GEO-koulutusverkosto järjesti avoimen työpajan, jonka tarkoituksena on parantaa ja yhdistää geologian opetusta eri yliopistojen välillä. Hankkeessa ovat mukana Helsingin, Turun ja Oulun yliopistot, Åbo Akademi ja Aalto-yliopisto. Iltapäiväsessio sisälsi kattavasti erilaisia puheita liittyen läntisen Outokumpu-alloktionin kehitykseen, pegmatiittien ja post-kollisionaalisen magmatismien yhteyteen sekä myöhäiseen svekofenniseen orogeeniaan liittyvään magmatismiin Etelä-Suomessa. Session loppupuolella kuultiin vielä kallioperän rakojen ja glasiaalierosion yhteydestä sekä paleomagnetismin tutkimuksista Keski-Suomen alueelta. Toisen päivän päätti kansallisen litosfäärikomitean väistyvä puheenjohtajan, professori Ilmo Kukkosen kutsuvierasesitys, jossa hän käsitteli laajasti tutkimuksiaan litosfäärin kehityksestä, rakenteista ja fluidien toiminnasta Suomessa. Esityksen jälkeen Kansallinen litosfäärikomitea osoitti kunnianosoituksen Kukkosen menestyksekkäästä ja innoittavasta urasta litosfääritutkimuksen parissa (kuva 2). Hän itse kommentoi symposiumia onnistuneeksi pitkän ja vaikean koronapandemia-ajan jälkeen ja saikin monia uusia ideoita kollegojen kanssa käytyjen keskusteluiden ansiosta. Päivä päättyi konferenssi-illalliseen Cafe Pegasuksessa, Aboa Vetus Ars Nova -museon hienoissa tiloissa Turun jokirannassa.

Symposiumin viimeisen päivän avasi kutsuvieraspuhuja Jochen Kamm Geologian tutkimuskeskuksesta aiheenaan mineraalisynteesien selvitys elektromagneettisten tutkimusten avulla, jonka jälkeen kuulumme vielä lisätutkimuksista Outokumpu-alloktionin serpentiniitteihin liittyen. Päivän viimeinen, yhdeksäs sessio sisälsi lyhyitä esityksiä uusista ja meneillään olevista projekteista. Symposiumi

Kuva 2. Ilmo Kukkonen palkitseminen ja juhlallisuudet. Kuvassa vasemmalta oikealle: Kaisa Nikkilä, Pietari Skyttä, Fredrik Karell, Toni Veikkolainen, Suvi Heinonen sekä Ilmo Kukkonen. Kuva: Esa Heilimo.

Figure 2. Ceremony for Ilmo Kukkonen. In the figure from left to right: Kaisa Nikkilä, Pietari Skyttä, Fredrik Karell, Toni Veikkolainen, Suvi Heinonen and Ilmo Kukkonen. Photo: Esa Heilimo.

päätettiin parhaan opiskelijaposterin palkitsemiseen. Tunnustuksen sai Turun yliopiston Ella Virta posteristaan ”*Correlation of bedrock outcrop structures with subsurface data – with emphasis on the need of geoenery research*”.

Symposiumi oli kaiken kaikkiaan onnistunut. Järjestelyt toimivat moitteettomasti tekniikasta lounaisiin ja kahvihetkiin, joista kuuluu iso kiitos järjestäjille, apuhenkilökunnalle ja Kärcafé Arkenille. Koronapandemia-ajan jälkeen oli ilo nähdä runsaslukuinen tutkijakaarti esittelemässä monipuolisia tutkimuksia liittyen litosfäärimme kehitykseen. Iso kiitos pääjärjestäjänä toimineelle Åbo Akademille ja Turun yliopistolle, sekä muille yhteistyötahoille, jotka olivat mukana toteuttamassa tätä symposiumia. Järjestävä taho haluaa kiittää kaikkia osallistujia onnistuneesta ja mielenkiintoisesta tapahtumasta, toivottavasti tutkimuspolkumme kohtaavat taas mahdollisimman pian.

Abstraktikokoelma ja ohjelma on julkaistu sähköisesti: https://www.seismo.helsinki.fi/ilp/lito2022/Lithosphere_2022_Symposium_Abstract_Volume.pdf.

FM EEMI RUUSKA

(eemi.ruuska@utu.fi)

Maantieteen ja geologian laitos

Matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta

Turun yliopisto

FT KAISA NIKKILÄ

(kaisa.nikkila@abo.fi)

Geologia ja mineralogia

Luonnontieteen ja tekniikan tiedekunta

Åbo Akademi

APULAISPROF. ESA HEILIMO

(esa.heilimo@utu.fi)

Maantieteen ja geologian laitos

Matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta

Turun yliopisto

Eemi Ruuska on väitöskirjatutkija ja toimi symposiumissa järjestelykomitean apuna sekä teknisenä tukena. Kaisa Nikkilä on yliopistolehtori ja toimi symposiumin järjestelykomiteassa. Esa Heilimo on apulaisprofessori ja toimi symposiumin järjestelykomiteassa.

Summary

Lithosphere 2022 symposium

Twelfth symposium on the structure, composition and evolution of the lithosphere was held in Åbo Akademi premises at Arken building in Turku on November 15th – 17th 2022. After difficult Covid 19 pandemic time, organising committee was extremely happy when 87 participants registered to the symposium giving 56 presentations in total. Symposium was very successful offering fruitful conversations, and even debates among participants from different scientific backgrounds. Special thanks go to the Åbo Akademi and the University of Turku for organising the event, and others who made this event possible. Especially thanks to you all who participated and hopefully see you again soon for the name of geology and science.

Extended abstracts are published online in https://www.seismo.helsinki.fi/ilp/lito2022/Lithosphere_2022_Symposium_Abstract_Volume.pdf.